

Vilniaus universitetas  
Medicinos fakultetas



# STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA



Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

## **PRANEŠIMŲ TEZĖS**

Leidinį sudarė

VU MF Moklso ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAINORAVIČIENĖ



VILNIAUS  
UNIVERSITETO  
LEIDYKLA

2024

## Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas  
dr. Diana Bužinskienė  
prof. dr. Violeta Kvedarienė  
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius  
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas  
Indrė Sakalauskaitė  
Laura Lukavičiūtė  
dr. Agnė Abraitienė  
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė  
prof. dr. Vaiva Hendrixson  
doc. dr. Ieva Stundienė  
prof. dr. Eglė Preikšaitienė  
doc. dr. Birutė Zablockienė  
prof. dr. Pranas Šerpytis  
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius  
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė  
prof. dr. Marius Miglinas  
Žilvinas Chomanskis  
doc. dr. Kristina Ryliškienė  
prof. dr. Vilma Brukienė  
doc. dr. Saulius Galgauskas  
Andrius Žučenka  
doc. dr. Birutė Brasiūnienė  
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis  
prof. dr. Eugenijus Lesinskas  
doc. dr. Goda Vaitkevičienė  
prof. dr. Alvydas Navickas  
doc. dr. Rima Viliūnienė  
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė  
Teresė Palšytė  
doc. dr. Vytautas Tutkus  
doc. dr. Danutė Povilėnaitė  
dr. Viktorija Andrejevaitė  
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius  
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė  
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė  
dr. Arnas Bakavičius  
prof. dr. Gilvydas Verkauskas  
prof. dr. Sigitą Lesinskienė  
doc. dr. Marija Jakubauskienė  
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

## Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė  
Viktorija Rakovskaitė  
Austėja Grudytė  
Justina Semenkovaitė  
Matas Žekonis  
Rokas Žekonis  
Milvydė Marija Tamutytė  
Augustė Senulytė  
Miglė Miglinaitė  
Rokas Bartuška  
Damian Luka Mialkowskyj  
Karina Mickevičiūtė  
Jovita Patricija Druta  
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė  
Tadas Abartis  
Mindaugas Smetaninas  
Rafal Sinkevič  
Gerda Šlažaitė  
Kamilė Čeponytė  
Einis Novičenko  
Benas Matuzevičius  
Gabriela Šimkonytė  
Ieva Ruzgytė  
Milda Mikalonytė  
gyd. rez. Valentinas Kūgis  
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė  
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė  
Julija Pargaliauskaitė  
Paulius Montvila  
Rūta Bleifertaitė  
Alicija Šavareikaitė  
Julija Kondrotaitė  
Gediminas Gumbis  
Joana Leščevskaja  
Gabrielė Bajoraitė  
Augustinas Stasiūnas  
Odeta Aliukonytė  
Robertas Basijokas  
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

## VISUOMENĖS INFORMUOTUMAS APIE ALKOHOLIO ĮTAKĄ ODOS BŪKLEI

**Darbo autorius.** Ieva VANAGAITĖ, Viktorija VIRBAUSKYTĖ, VI kursas.

**Darbo vadovas.** Gyd. Justas ARASIMAVIČIUS, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Žmogaus ir medicininės genetikos katedra, VUL SK Dermatovenerologijos centras,

**Darbo tikslas.** Įvertinti visuomenės požiūrį ir žinias apie alkoholio vartojimo galimą įtaką odos būklei.

**Darbo metodika.** 2024 m. vasario – kovo mėnesiais internete vykdyta anoniminė anketinė apklausa. Surinkti 201 respondentų atsakymai, kurie buvo išanalizuoti naudojant Microsoft Excel ir IBM–SPSS 26.0 programas. Ryšiui tarp dviejų kintamųjų nustatyti naudotas Chi kvadratas. Statistiškai reikšmingi rezultatai vertinti, kai  $p < 0,05$ .

**Rezultatai.** Tyrime dalyvavo 63,2 proc. moterų ( $n=127$ ) ir 36,8 proc. vyrų ( $n=74$ ). 18–24 metų amžiaus grupę sudarė 29,9 proc. ( $n=60$ ) respondentų, 25–34 metų amžiaus grupę – 32,8 proc. ( $n=66$ ), 35–44 metų – 12,9 proc. ( $n=26$ ), o  $\geq 45$  metų – 24,4 proc. ( $n=49$ ). 84,1 proc. ( $n=169$ ) respondentų nurodė vartojantys alkoholinius gėrimus. 74,6 proc. visų respondentų mano, kad alkoholio vartojimas turi neigiamą įtaką odos būklei. 78,6 proc. apklaustųjų niekada anksčiau nesidomėjo kaip alkoholio vartojimas veikia odos būklę. Apie pusę respondentų mano, kad alkoholio vartojimas turi neigiamą įtaką žaizdų gijimui, o du trečdaliai – kad turi neigiamą įtaką odos ligoms. 45 proc. alkoholį vartojančių respondentų ( $n=76$ ) nurodė, jog serga bent viena lėtine odos liga, iš jų dažniausios – psoriazė, aknė, rožinė, atopinis dermatitas. Didžioji dalis jų mano, kad alkoholio vartojimas turi neigiamą įtaką jų ligai/ligoms – pasireiškė dažnesni ir sunkesni ligos paūmėjimai. Apie ketvirtadalis alkoholį vartojančių respondentų teigia pastebėję odos pokyčius, kuriuos sieja su alkoholio vartojimu. Odos ir lūpų sausumas, odos spalvos pokyčiai, veido elastingumo sumažėjimas buvo dažniausiai nurodomi odos pokyčiai. 64,2 proc. tiriamųjų mano, jog ankstyvas odos senėjimas yra susijęs su alkoholio vartojimu. Tik 36,8 proc. apklaustųjų nurodė manantys, jog alkoholinius gėrimus vartojantys asmenys turi didesnę riziką susirgti odos vėžiu. 7 respondentai, visi vartojantys alkoholį, nurodė, jog jiems buvo diagnozuotas odos vėžys. Tik 16,9 proc. visų respondentų buvo bent kartą gyvenime informuoti sveikatos priežiūros specialisto apie alkoholio vartojimo poveikį odos būklei. Daugiau nei pusė alkoholį vartojančių asmenų ( $n=92$ ) nurodė, kad žinios apie neigiamą alkoholio poveikį odai neturi įtakos jų vartojimo įpročiams. 125 respondentai mano, kad sveikatos priežiūros specialisto teikiama išsami informacija apie neigiamą įtaką odos būklei paskatintų kitus asmenis nustoti vartoti alkoholį, tuo tarpu 67 mano, jog tai įtakos nutraukti alkoholio vartojimui neturi. 9 respondentai šiuo klausimu nuomonės neišreiškė.

Moterys labiau nei vyrai buvo linkusios manyti, kad alkoholio vartojimas neigiamai veikia odos būklę ( $p < 0,001$ ), žaizdų gijimą ( $p < 0,001$ ), odos ligas ( $p < 0,001$ ), skatina ankstyvą senėjimą ( $p < 0,001$ ) ir didina riziką susirgti odos vėžiu ( $p = 0,033$ ). Jos taip pat labiau domėjosi alkoholio poveikiu odai ( $p < 0,001$ ). Statistiškai reikšmingo skirtumo tarp lyčių, kreipiantis medicininės pagalbos dėl alkoholio galimai sukeltų odos pakitimų, nebuvo, tačiau į grožio paslaugas teikiančius specialistus kreipėsi tik moterys.

Lyginant jaunesnio ir vyresnio amžiaus asmenų grupes nustatyta, kad sveikatos priežiūros specialistai apie neigiamą alkoholio vartojimo poveikį odos būklei dažniau informavo vyresnio amžiaus žmones ( $p < 0,001$ ). Pastarieji buvo labiau linkę kreiptis į sveikatos priežiūros ( $p = 0,029$ ) ir grožio paslaugas ( $p < 0,001$ ) teikiančius specialistus dėl galimai alkoholio sukeltų odos pokyčių. Jaunesni respondentai nurodė, jog nesvarsto nustoti vartoti alkoholio dėl jo galimo neigiamo poveikio odai. Vyresni asmenys dažniau nurodė svarstantys nutraukti alkoholio vartojimą, tačiau dėl kitų priežasčių ( $p < 0,001$ ). Kitų statistiškai reikšmingų skirtumų tarp amžiaus grupių nenustatyta.

**Išvados.** Dauguma apklaustųjų žino apie neigiamą alkoholio įtaką odos būklei ir mano, kad sveikatos priežiūros specialistų teikiama informacija galėtų paskatinti visuomenę sumažinti suvartojamo alkoholio vartojimą. Dėl šios priežasties išlieka švietimo apie neigiamą alkoholio poveikį poreikis.

**Raktažodžiai.** Alkoholis; visuomenės informuotumas.